

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind finalizarea uniunii bancare

[COM(2017) 592 final]

(2018/C 237/08)

Raportor: **domnul Carlos TRIAS PINTO**

Coraportor: **domnul Daniel MAREELS**

Sesizare	Comisia Europeană, 17.11.2017
Temei juridic	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	28.2.2018
Data adoptării în sesiunea plenară	14.3.2018
Sesiunea plenară nr.	533
Rezultatul votului (voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	180/3/4

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE sprijină măsurile adoptate începând cu anul 2012, care au contribuit în mod decisiv la stabilitatea financiară și au întrerupt cercul vicios dintre sistemele bancare și entitățile lor suverane.

1.2. Prin urmare, salutăm – și solicităm să se pună corect în aplicare – noul set de măsuri propuse de Comisia Europeană pentru finalizarea uniunii economice și monetare (UEM) și tranziția către **o zonă monetară optimă**, depășind rezistența actuală și ajungând cât mai curând posibil la o precizie mai mare în ceea ce privește finalizarea celui de-al treilea pilon al uniunii bancare, prin reducerea progresivă și mutualizarea riscurilor financiare. Într-adevăr, finalizarea uniunii bancare și a uniunii piețelor de capital ar trebui să permită realizarea pe deplin a uniunii financiare, unul dintre pilonii fundamentali ai UEM.

1.3. Mai exact, CESE sprijină diversele obiective propuse de consolidare a mecanismului unic de supraveghere (MUS) și a mecanismului unic de rezoluție (MUR), în scopul de a facilita reducerea progresivă a riscurilor financiare și, în cele din urmă, de a crea un sistem **paneuropean de garantare a depozitelor** care, în plus față de garantarea lichidității, poate să își asume pierderi și să finalizeze al treilea pilon al uniunii bancare.

1.4. Pentru a face posibil acest rezultat, este necesar să se acționeze în continuare, în paralel, în vederea partajării și reducerii riscurilor în ceea ce privește solvabilitatea și lichiditățile din sectorul financiar. Comitetul își reafirmă poziția anterioară cu privire la acest aspect, așa cum se menționează în avizul privind propunerile referitoare la EDIS. Alături de alte probleme din acest domeniu, chestiunea creditelor neperformante trebuie cu siguranță să rămână o prioritate, iar acest lucru este valabil cu atât mai mult acum, în condițiile revenirii creșterii economice.

1.5. Întrucât propunerile inițiale pentru realizarea unui sistem european de asigurare a depozitelor (EDIS) nu au avut rezultat după mai mult de 2 ani, va fi probabil necesară o abordare diferită. Prezenta comunicare creează cadrul pentru o discuție mai amplă și o abordare etapizată pentru implementarea sistemului european de garantare a depozitelor. Comitetul sprijină această abordare. Este esențial să nu se piardă dinamica existentă pentru realizarea uniunii bancare și să se țină seama de concluziile desprinse din negocieri. În orice caz, Comitetul consideră că este esențial ca atât EDIS, cât și măsurile relevante de diminuare a riscurilor să fie abordate și puse în aplicare fără întârziere, simultan și efectiv, în conformitate cu un calendar și termene precise.

1.6. Opțiunea ca, într-o primă fază, să se prevadă doar o acoperire a necesarului de lichiditate, care să crească de-a lungul anilor, poate fi primită favorabil. În același timp, trebuie să se acorde în continuare întreaga atenție schemelor naționale de garantare a depozitelor care asigură acoperirea pierderilor. Într-adevăr, pentru a facilita la maximum trecerea ulterioară la faza a doua și pentru consolidarea încrederii reciproce, este important pentru Comitet să se ia măsuri rapide pentru a simplifica la maximum aceste scheme naționale. De asemenea, trebuie abordate și problemele preexistente și hazardul moral.

1.7. Acoperirea pierderilor are loc în faza a doua, însă această trecere nu se produce automat. Hotărârea formală prevăzută trebuie să se bazeze, în opinia Comitetului, pe cea mai largă bază posibilă. Prin urmare, pare oportun ca aceasta să nu fie luată doar de Comisie, ci împreună cu Consiliul și cu Parlamentul.

1.8. Această instituire progresivă a acoperirii pierderilor în sistemul european de asigurare a depozitelor este în principiu pozitivă, însă textele trebuie să acorde mai multă atenție modalităților de a realiza acest sistem.

1.9. La un nivel mai general, comunicarea rămâne destul de generală în ceea ce privește mai multe aspecte, iar propunerile sunt înaintate „în mod condiționat”. Fără îndoială că astfel se lasă loc unei dezbateri ulterioare, ceea ce, însă, nu este întotdeauna în beneficiul eficienței. De asemenea, numeroase aspecte sunt abordate prea puțin sau nu sunt abordate deloc. Comitetul recomandă să se acționeze rapid în continuare, împreună cu toate părțile interesate, iar propunerile să devină mai concrete. În plus, statele membre trebuie să își asume propriile responsabilități și să continue să lucreze asupra măsurilor adoptate anterior, mai ales cele privind sistemele de garantare a depozitelor. Acest lucru este foarte important, în special în contextul unei abordări în etape, astfel cum se prevede în prezenta comunicare.

1.10. În conformitate cu obiectivul de a crea un sistem paneuropean de garantare a depozitelor, este crucială operabilitatea imediată a Fondului Monetar European, având funcția de mecanism de protecție pentru MUR, în calitate de creditor de ultimă instanță. De asemenea, CESE susține cu tărie funcțiile planificate ale acestui organism care abordează așa-numitele șocuri asimetrice.

1.11. Îmbunătățirea și consolidarea pilonilor uniunii bancare și aplicarea **cadrelor de reglementare unic** trebuie să fie însoțite de punerea în aplicare de către sectorul financiar a **obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU pentru 2030** și a angajamentelor de la Paris privind schimbările climatice, stabilind astfel un tratament mai favorabil al cerințelor de capital pentru investițiile în economia verde și favorabilă incluziunii și în forme de creditare „incluzive” necomplexe, cum ar fi creditele ipotecare, în special cele legate de eficiența energetică, instalarea de panouri solare, etc.

1.12. De asemenea, FinTech și alte inovații financiare (cum ar fi blockchain și contractele inteligente) reprezintă un nou apel la acțiune pentru finalizarea și revitalizarea uniunii bancare, precum și pentru îmbunătățirea incluziunii financiare și digitale a cetățeniei europene, în concordanță cu obiectivele strategice ale UE. În formularea actuală a obiectivelor de dezvoltare durabilă din Agenda 2030, incluziunea financiară contribuie la șapte dintre cele 17 obiective, în timp ce incluziunea digitală, care ar putea să o garanteze sau, într-un context nou, să o supună unor riscuri, le afectează aproape pe toate, în mod explicit sau implicit.

1.13. Astfel cum s-a menționat deja în diferite avize, CESE își reafirmă angajamentul față de un ecosistem financiar diversificat, în care marii actori paneuropeni coexistă cu băncile mici și mijlocii și cu alte entități nebankare care se concentrează într-un mod demn de încredere pe finanțarea economiei reale în condiții de egalitate, într-un mediu cu risc sistemic mult redus. Diversitatea, transparența și durabilitatea sunt cele mai bune antidoturi împotriva viitoarelor crize financiare.

1.14. În opinia CESE, este imperios necesar să se stimuleze participarea țărilor care nu fac parte din zona euro. Totodată, fiecare dintre cei trei piloni ai uniunii bancare ar trebui să contribuie la consolidarea arhitecturii financiare globale, la intensificarea cooperării la nivel european și internațional în cadrul său de reglementare și la punerea la dispoziție a experiențelor sale, în special celor treizeci de țări din afara UE a căror referință monetară este moneda euro, printre care și țările francofone din Africa.

2. Istoricul, contextul și sinteza noii comunicări

2.1. Marea recesiune, care a început acum zece ani, a pus la încercare moneda euro și a generat costuri ridicate, într-o măsură mai mare sau mai mică, pentru țările din zona euro. Prin urmare, operațiunile de salvare financiară au avut și un impact negativ asupra riscului suveran.

2.2. Uniunea bancară a fost înființată în 2012 cu scopul de a crea un sistem financiar unificat și integrat pentru punerea eficientă în aplicare a politicii monetare, care să permită repartizarea adecvată a riscurilor între statele membre și restabilirea încrederii în sistemul bancar din zona euro, ca răspuns la **deficiențele structurale** legate de caracterul incomplet al concepției privind moneda euro. Datorită schimbărilor pozitive de la nivelul politicii monetare a Băncii Centrale Europene (BCE) și al politicilor bugetare ale statelor membre ale UE s-au înregistrat progrese în direcția realizării unei uniuni economice și monetare (UEM). Actuala provocare implică **introducerea monedei euro în toate cele 27 de state membre ale UE** și finalizarea celui **de-al treilea pilon** al uniunii bancare.

2.3. Având în vedere amenințările populiste și riscul tot mai mare de trecere la naționalism, în primul rând din cauza disparităților sporite rezultate din șocurile asimetrice din zona euro, există un larg consens politic cu privire la necesitatea finalizării uniunii financiare (uniunea bancară și cea a piețelor de capital), pentru a proteja **stabilitatea financiară și integritatea teritorială** a UE față de „otrava” **naționalismului**, așa cum a afirmat președintele Comisiei, Jean-Claude Juncker.

2.4. O altă nouă provocare importantă se referă la **tehnologia financiară (FinTech)** și la alte inovații din cadrul infrastructurii financiare, care până în prezent nu au făcut obiectul **supravegherii financiare**. În comunicarea Comisiei din septembrie 2017 intitulată „Intensificarea supravegherii integrate pentru a consolida uniunea piețelor de capital și integrarea financiară într-un mediu aflat în schimbare” se menționează că „[i]n procesul de dezvoltare a uniunii financiare, oportunitățile oferite de inovarea financiară trebuie să fie utilizate în cea mai mare măsură posibilă, dar este necesar să se gestioneze și noile riscuri”. Pentru începutul anului 2018 este anunțat un plan de acțiune ⁽¹⁾.

2.5. Progresele în direcția uniunii bancare, care au fost realizate prin stabilirea **atribuțiilor de reglementare, de control și de sancționare ale mecanismului unic de supraveghere (MUS)** ⁽²⁾ și ale **mecanismului unic de rezoluție (MUR)**, care, împreună cu „**cadrul de reglementare unic**” stabilit în „Foaia de parcurs către o uniune bancară”, constituie cele mai importante etape, au fost temperate în anii de redresare economică emergentă, deoarece partenerii din zona euro au preferat mai degrabă să respingă sinergiile rezultate din integrarea financiară decât să partajeze riscurile.

2.6. Prin urmare, ne confruntăm cu o serie largă de declarații și propuneri care, deși au înregistrat progrese, nu au condus la **reducerea și la repartizarea riscurilor**. Colegiuitorii UE nu au furnizat încă răspunsuri suficiente de specifice privind finalizarea uniunii economice și monetare, în special sub următoarele aspecte: respectarea directivei din 2014, consolidată de Consiliu în 2017 ⁽³⁾; propunerea de regulament din noiembrie 2015; dezvoltarea parțială și ulterioară a uniunii piețelor de capital; lansarea Planului de acțiune privind serviciile financiare de consum (2017); noile măsuri de reducere a creditelor neperformante ⁽⁴⁾ etc.

2.7. Propunerea de regulament din 2015, menționată anterior, prevedea dezvoltarea treptată a unui sistem european de asigurare a depozitelor (EDIS). În prima fază, se va utiliza un sistem de reasigurare, înainte de tranziția la un sistem de asigurare reciprocă treptată (coasigurare) și, în final, în a treia etapă, se va ajunge la situația în care, începând din 2024, riscul va fi suportat integral de EDIS. Alături de acest proiect, Comisia a anunțat, în paralel, o serie de măsuri menite să reducă riscul în cadrul uniunii bancare. Din nefericire, până în prezent, negocierile nu au fost încununate de succes.

2.8. De asemenea, mai sunt multe de făcut pentru sistemele naționale de garantare a depozitelor (SGD), care ar putea contribui la pregătirea terenului pentru evoluția ulterioară. Printre alte probleme se numără faptul că încă mai există diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a normelor din Directiva privind sistemele de garantare a depozitelor și necesitatea de a îmbunătăți schimbul de informații și instrumentele de promovare a coordonării între sistemele naționale de garantare a depozitelor ⁽⁵⁾.

2.9. Pentru a elimina impasul dintre colegiuitori, prezenta comunicare înăsprește criteriul pentru **recapitalizarea internă** și propune, în primul rând, introducerea unui mecanism comun de sprijin bugetar pentru Fondul unic de rezoluție și, în al doilea rând, crearea unei foi de parcurs mai cuprinzătoare pentru **sistemul european de asigurare a depozitelor**, care să înceapă cu **reasigurarea** (oferind doar o acoperire graduală a lichidității, în timp ce băncile furnizează fondul comun) și

⁽¹⁾ COM(2017) 542 final, secțiunea 4, pagina 11.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 din 15 octombrie 2013.

⁽³⁾ La 16 iunie 2017, Consiliul a ajuns la un acord privind ierarhia creditorilor băncilor în procedurile de insolvență în cadrul unei directive în temeiul căreia statele membre pot introduce o subordonare explicită a depozitelor negarantate, care ar trebui „salvate” în situația de intrare în dificultate a unei bănci.

⁽⁴⁾ COM(2018) 37 final.

⁽⁵⁾ A se vedea Comunicarea Comisiei, p. 12.

apoi, într-o a doua fază, să treacă la **coasigurare**, pentru care condiția ar putea fi aceea ca riscurile legate de creditele neperformante să fie suficient de limitate⁽⁶⁾. În acest scop, se propune o primă măsură suplimentară menită să reducă probabilitatea de insolvență a întreprinderilor prin proceduri de restructurare, în timp ce se depun eforturi și în ceea ce privește introducerea timpurie a dispozițiilor privind creditele neperformante, ca parte a revizuirii Regulamentului privind MUS. Comunicarea Comisiei referitoare la evaluarea la jumătatea perioadei a Planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital de la mijlocul anului 2017 anunță, de asemenea, măsuri pe termen scurt pentru dezvoltarea unei piețe secundare pentru creditele neperformante⁽⁷⁾. În final, aceasta înseamnă că trebuie realizate, de asemenea, suficiente progrese în ceea ce privește reducerea riscurilor din sectorul bancar.

2.10. A doua măsură suplimentară se referă la diversificarea titlurilor de datorie suverană ale băncilor. **Titlurile garantate cu obligațiuni suverane** pot avea o contribuție în acest sens și, în același timp, pot oferi garanții suplimentare. În urma activității desfășurate de Comitetul european pentru risc sistemic (CERS), Comisia intenționează să prezinte o **propunere legislativă** la începutul anului 2018.

2.11. Până în primăvara anului 2019, ar trebui să fie introduse toate măsurile de partajare a riscurilor și ar trebui să poată fi inițiată **faza de punere în aplicare**, începând cu acordul dintre colegiitori privind elementele de bază ale **pachetului bancar** din noiembrie 2016 și progresele semnificative înregistrate în privința restului de elemente, urmată de clarificarea **competențelor de control** existente privind diminuarea riscurilor legate de creditele neperformante și o propunere de **evaluare a firmelor de investiții**.

3. Considerații generale

3.1. În condițiile în care economiile țărilor din zona euro cresc din nou, ca și finanțarea economiei din partea băncilor, este timpul să se stimuleze reziliența sistemului nostru financiar, asigurându-se faptul că posibilele crize financiare nu vor duce la o fragmentare⁽⁸⁾ și mai accentuată a pieței și astfel să reprezinte un alt test costisitor pentru moneda euro și pentru integrarea europeană în ansamblu.

3.2. În acest scop, este esențial să se creeze un **Fond „complet mutualizat” de asigurare comună a depozitelor**, pentru a **finaliza structura financiară a Uniunii Europene** și pentru a aborda neconcordanța actuală dintre supravegherea și rezoluția bancară (care sunt centralizate), pe de o parte, și sistemele naționale de garantare a depozitelor (care nu sunt armonizate), pe de altă parte. Acest lucru necesită, de asemenea, suficiente progrese în ceea ce privește reducerea riscurilor din sectorul bancar.

3.3. Progresele înregistrate în domeniul reducerii riscurilor și al protecției depozitelor sunt corelate și, prin urmare, CESE reafirmă principiile pe care le-a menționat deja cu privire la propunerile inițiale referitoare la EDIS⁽⁹⁾. În special, s-a afirmat că, având în vedere că ambele tipuri de măsuri au în comun o serie de obiective fundamentale importante în ceea ce privește consolidarea și finalizarea uniunii bancare, acestea trebuie **puse în aplicare în același fel, folosind instrumente și metode cu adevărat echivalente**. În consecință și pentru a înregistra progrese reale, CESE consideră că este **esențial** ca atât EDIS, cât și măsurile relevante de diminuare a riscurilor să fie **abordate și puse în aplicare fără întârziere, simultan și efectiv**, în conformitate cu un calendar și termene precise. Crearea condițiilor adecvate pentru a progresa este, de asemenea, foarte importantă pentru **finalizarea UEM**, în cadrul căreia **uniunea bancară** constituie un element important.

3.4. Alături de alte inițiative referitoare la reducerea riscurilor, problema creditelor neperformante⁽¹⁰⁾, în special distribuția lor inegală de la o țară la alta, trebuie să rămână cu siguranță prioritară, deoarece este esențial să se înregistreze progrese în acest domeniu. Așa cum s-a mai afirmat de curând, per total există progrese, însă valorile medii nu reflectă chiar totul⁽¹¹⁾. Pe lângă băncile care abordează problemele în mod ferm sau cel puțin fac pași în direcția cea bună, există încă bănci care neagă problemele sau nu le abordează într-un mod suficient de ambițios. Întrucât creșterea economică a revenit,

⁽⁶⁾ În pofida îmbunătățirilor, la sfârșitul anului 2016, în bilanțurile băncilor europene figurau de două ori mai multe active ponderate în funcție de risc (19,1 % în medie în UE, 18,8 % în zona euro) decât în cele ale băncilor din Statele Unite (băncile japoneze se situau undeva la mijloc), în timp ce, la începutul crizei în 2008, cifrele europene erau mai bune decât cele ale celorlalte două mari puteri. În plus, procentul creditelor neperformante rămâne de trei ori mai mare decât în SUA și în Japonia.

⁽⁷⁾ A se vedea COM(2017) 292 final, în special „acțiunea prioritară 5”.

⁽⁸⁾ Băncile și-au redus angajamentele față de alte state membre, astfel încât plățile transfrontaliere reprezintă doar 7 %.

⁽⁹⁾ JO C 177, 18.5.2016, p. 21.

⁽¹⁰⁾ Creditele neperformante (non performing loans).

⁽¹¹⁾ Interviu cu Danièle Nouy, președinta Consiliului de supraveghere al BCE, în Público din 11 decembrie 2017. A se vedea <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/interviews/date/2017/html/ssm.in171211.en.html>

acest aspect trebuie urmărit cu prioritate, atât în vederea soluționării problemelor preexistente, cât și pentru viitor. Trebuie înregistrate rezultate efective pe teren. Acest lucru este esențial pentru a putea înregistra progrese în realizarea celui de-al treilea pilon al uniunii bancare.

3.5. În comparație cu propunerile inițiale ale EDIS din 2015, prezenta comunicare permite o discuție mai amplă cu privire la sistemul european de asigurare a depozitelor și o abordare mai etapizată pentru realizarea acestuia. Întrucât este esențial să nu se piardă dinamica existentă pentru realizarea uniunii bancare și să se țină seama de concluziile desprinse din negocieri, această nouă abordare a Comisiei se arată a fi una realistă și poate fi susținută de Comitet.

3.6. Opțiunea ca, într-o primă fază, să se prevadă doar acoperirea necesarului de lichidități poate fi primită favorabil. Această opțiune presupune să se asigure acoperirea pierderilor, la momentul respectiv, prin intermediul schemelor naționale de garantare a depozitelor. Pentru a nu îngreuna în mod inutil trecerea la o fază ulterioară și pentru consolidarea încrederii reciproce, este important pentru Comitet să se stabilească în mod clar de la început faptul că trebuie să se ia în continuare măsuri pentru a simplifica la maximum schemele naționale, astfel încât să dispară diferențele prea mari dintre statele membre. În același timp, trebuie abordate și problemele preexistente și hazardurile morale.

3.7. În ceea ce privește trecerea de la etapa de reasigurare (a se vedea mai sus) la etapa de coasigurare, care depinde de o serie de condiții, hotărârea în acest sens trebuie să se bazeze, în opinia Comitetului, pe cea mai largă bază posibilă. Prin urmare, pare oportun ca aceasta să nu fie adoptată doar de Comisie, ci împreună cu Consiliul și cu Parlamentul⁽¹²⁾.

3.8. În aceeași măsură, se impune claritate maximă în ceea ce privește condițiile care se vor aplica atât în cadrul trecerii la etapa de coasigurare, cât și după aceasta⁽¹³⁾, etapă în cadrul căreia, alături de acoperirea necesarului de lichiditate, este prevăzută și o acoperire a pierderilor. Este bine că este prevăzută instituirea progresivă a acestora⁽¹⁴⁾. În același timp însă, pot fi exprimate temeri legate de faptul că, în cadrul evoluției ulterioare, textul actual rămâne prea general, este prea imprecis și lasă prea mult loc interpretărilor diferite și discuțiilor. Trebuie să se manifeste, încă de la început, mai multă orientare și mai multă siguranță în acest sens.

3.9. La un nivel mai general, trebuie remarcat faptul că, în cadrul acestor orientări ample, Comunicarea rămâne destul de generală în multe aspecte, iar propunerile fac obiectul unor rezerve. Pe de o parte, acest lucru oferă un spațiu de manevră care poate fi util pentru negocierile ulterioare dintre statele membre și cu acestea, însă pe de altă parte, textul are astfel un ton mai puțin hotărât⁽¹⁵⁾ și nu oferă mereu claritatea dorită. Un număr de aspecte importante sunt prea puțin abordate sau nu sunt abordate deloc, inclusiv, printre altele, recunoașterea rolului sistemelor de protecție instituțională, asupra cărora Comitetul a atras deja atenția⁽¹⁶⁾. Pentru a soluționa aceste lucruri, este necesar ca, împreună cu toate celelalte părți interesate (printre altele, Consiliul, Parlamentul, statele membre, Comisia etc.), să se acționeze rapid în continuare și propunerile să devină mai concrete.

3.10. CESE solicită colegiilor să utilizeze pachetul cuprinzător de măsuri pentru consolidarea uniunii economice și monetare⁽¹⁷⁾, publicat la 6 decembrie 2017, pentru a **accelera jungerea la un consens**.

3.11. CESE sprijină intenția BCE de a se asigura că băncile oferă servicii armonizate în toate statele membre ale UE⁽¹⁸⁾ și, astfel, beneficiază de avantajele unei piețe mai mari. Comitetul invită statele membre care nu au adoptat încă moneda comună să se alăture mecanismului unic de supraveghere (MUS), ca un prim pas către integrarea deplină a acestora în zona euro.

⁽¹²⁾ Fără a se aduce atingere rolului important pe care îl pot juca în acest context autoritățile de supraveghere.

⁽¹³⁾ A se vedea punctul 3 din Comunicare.

⁽¹⁴⁾ În prezent, s-a prevăzut în termeni generali faptul că va avea loc o acoperire a pierderilor de către schemele naționale de garantare a depozitelor și sistemul european de asigurare a depozitelor, conform unui sistem care s-ar dezvolta progresiv, începând cu o contribuție de 30 % din partea sistemului european de asigurare a depozitelor în primul an al etapei de coasigurare.

⁽¹⁵⁾ Mai multe elemente sunt menționate în mod „condiționat”. A se vedea (în neerlandeză) utilizarea recurentă și regulată a formei verbale „zou” sau „zouden” (ar fi/ar trebui/ar putea) în descrierea ambelor etape a realizării sistemului european de garantare a depozitelor (p. 11 și următoarele).

⁽¹⁶⁾ JO C 177, 18.5.2016, p. 21.

⁽¹⁷⁾ C(2017) 821 final.

⁽¹⁸⁾ JO C 434, 15.12.2017, p. 51.

3.12. Finalizarea arhitecturii financiare a UE trebuie să fie însoțită de incluziunea digitală și financiară, în conformitate cu **obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU pentru 2030**. CESE subliniază rolul potențial pe care băncile îl pot juca în lupta împotriva schimbărilor climatice și în aplicarea a 13 din cele 17 obiective de dezvoltare durabilă, prin intermediul funcțiilor lor de intermediere între economiile responsabile și investițiile responsabile social. În acest sens, finalizarea reformelor Basel III, la 7 decembrie 2017, ar trebui analizată cu atenție pentru a asigura faptul că împrumuturile bancare europene nu sunt limitate în domeniile esențiale pentru finanțarea sustenabilă.

4. Observații specifice

4.1. CESE sprijină măsurile propuse de Comisie în vederea limitării riscurilor în materie de supraveghere, de rezoluție și de garantare a depozitelor (în cadrul posibilei tranziții de la reasigurare la coasigurare).

4.2. CESE subliniază că armonizarea sistemelor naționale de garantare a depozitelor ar trebui să meargă mână în mână cu introducerea procesului privind EDIS. CESE solicită Comisiei să creeze o inițiativă care să permită **fondurilor naționale de garantare a depozitelor** să contribuie la finalizarea arhitecturii sistemului european, asigurându-se egalitatea de tratament pentru entitățile fără importanță sistemică⁽¹⁹⁾. CESE susține dreptul SGD naționale să aplice măsuri alternative, fără a intra în contradicție cu normele în materie de concurență, astfel cum a fost menționat la art. 11 din DGSD 2014//49/EU.

4.3. CESE susține cu tărie introducerea cât mai curând posibil a unui mecanism de sprijin pentru mecanismul unic de rezoluție, utilizând o linie de credit din Mecanismul european de stabilitate, așa cum a propus, de exemplu, Grupul operativ pentru acțiune coordonată.

4.4. CESE sprijină consolidarea competențelor de supraveghere în cadrul mecanismului unic de supraveghere, precum și a mecanismelor de sprijin prudențiale statutare (pilonul I), pentru a aborda în mod armonizat creditele neperformante. În acest sens, Comisia ar trebui să demonstreze că, având în vedere noile competențe de supraveghere, autoritățile competente pot influența politicile de constituire a provizioanelor aplicate de bănci cu privire la creditele neperformante.

4.5. Mecanismele de protecție prudențiale menționate anterior ar trebui să fie aplicate în cadrul fiecărei bănci proporțional cu profilul său de risc sistemic, adesea legat de modelul lor de afaceri. Acest lucru ar însemna ca băncile mici și mijlocii care nu generează riscuri excesive să îndeplinească cerințe corespunzătoare și să nu fie „excesiv de reglementate”.

4.6. În mod similar, CESE recomandă ca cerințele de capital pentru sectorul bancar să beneficieze de condiții mai favorabile pentru investițiile în economia verde⁽²⁰⁾ și să se ia în considerare aplicarea unor suprataxe pe capital pentru investițiile în economia „maro”. MUS ar trebui să exercite o supraveghere specifică în acest sens.

4.7. Ar trebui luată în considerare continuarea inovării în domeniul legislației privind creditele neperformante, prin explorarea posibilității de a atribui un rol mai mare **serviciilor private de asigurare a creditelor**, care îndeplinesc o funcție triplă – prevenire, compensare și redresare – și care, ca urmare a inovării financiare, sunt tot mai mult asociate cu băncile. În rapoartele sale, BCE ajunge la concluzia că unele dintre aceste riscuri, cum ar fi riscurile legate de rata dobânzii, sunt gestionate în mod adecvat de majoritatea instituțiilor de credit europene. De asemenea, trebuie remarcat faptul că SUA a depășit **criza creditelor ipotecare** cu risc ridicat (subprime) atunci când Rezerva Federală a oferit, de asemenea, reasiguratorilor majori acces la lichidități.

⁽¹⁹⁾ În temeiul Regulamentului (UE) nr. 1024/2013, numai instituțiile de credit de importanță sistemică fac obiectul mecanismului unic de supraveghere.

⁽²⁰⁾ Argumentele în favoarea „factorului de sprijinire a mediului” se referă la valoarea sistemică pozitivă a activităților cu caracter ecologic care reduc riscurile de mediu pe termen lung, precum și la necesitatea de a integra externalități pozitive. A se vedea <http://www.finance-watch.org/our-work/publications/1445> and https://ec.europa.eu/info/publications/180131-sustainable-finance-report_en

4.8. În cele din urmă, CESE solicită, la fel ca în diferite avize anterioare, condiții de concurență echitabile și neutre din punctul de vedere al **tehnologiei și al modelului de afaceri**. Prezentul aviz al CESE solicită încă o dată **condiții de concurență echitabile** în ceea ce privește sarcinile de supraveghere. Aceasta înseamnă că ar trebui să se efectueze mai multe controale asupra instituțiilor financiare nebankare, firmelor de investiții și întreprinderilor din domeniul FinTech, în conformitate cu abordarea de bază „aceleași riscuri, aceleași reguli, aceeași supraveghere”. Datorită normelor aplicabile acestor actori noi, care au condus adesea la proceduri judiciare, posibilitățile de incluziune financiară vor crește, fără a compromite protecția consumatorilor.

Bruxelles, 14 martie 2018.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS
